

Praktijkwijsheid in Beeld:

Navigeren door innovatie en onderzoek in het (beroeps)onderwijs

- symposium 6 juni 2024 -

Welkom!

Nieuwsgierig naar praktijkgerichte inzichten uit onderzoek en onderwijsinnovatie? Op zoek naar inspiratie op het gebied van digitale pedagogiek en didactiek of gepersonaliseerd leren? Benieuwd naar waar de practoraten van VISTA mee bezig zijn? Op *donderdagmiddag 6 juni 2024* organiseren de beide practoraten van VISTA college hun jaarlijkse symposium. Of je nu docent bent, leidinggevende, onderzoeker, beleidsmedewerker, projectleider, of anderszins, ook jij bent van harte welkom!

Met dit symposium laten we zien hoe we als practoraten zelf kijken naar praktijkwijsheid en hoe we navigeren door innovatie en onderzoek in het beroepsonderwijs. Na een plenaire opening vinden twee workshoprondes plaats. In elke ronde maak je een keuze voor een workshop. Ook bestaat de mogelijkheid een kijkje te nemen bij de XR-markt van onze burens bij Zuyd Hogeschool. Aan het einde van de middag sluiten we het symposium plenair af. Hierna lees je meer over de workshops, de opzet van de middag en de aanmeldmogelijkheden..

Workshops

Aan het programma werken heel wat interne en externe collega's mee. Bijvoorbeeld door een van de volgende workshops te verzorgen.

- **de rol van technologie bij stagebegeleiding** (door Annick Vleugels, practoraat Digitale Pedagogiek en Didactiek)
- **de docent als didactisch coach** (door Eveline Tans-Thijs en Birgit van Pelt, practoraat Gepersonaliseerd Leren)
- **de inzet van XR bij profielkeuze door studenten** (door Saskia Ploum, practoraat Digitale Pedagogiek en Didactiek en Charleyn Borjans, docent Team Entree)
- **leren van innovatieprojecten op het gebied van gepersonaliseerd leren** (door Andrea Klaeijssen en Koos Luijten, practoraat Gepersonaliseerd Leren)
- **persoonlijk leren: het belang van aandacht, verbondenheid, autonomie en structuur** (door Anne Marie van Rooyen, practor Persoonlijk Leren, MBO Utrecht)
- **het gebruik van XR en AI bij het ontwikkelen van communicatieve vaardigheden** (door Mark Pluymaekers, Lector Professional Communication in a Digitalizing Society, Zuyd Hogeschool)
- **leiding geven aan onderwijsinnovaties met ict** (door Mariola Gremmen & Manon van Zanten, Associate lector Leren met ict & Onderzoeker Leren met ict bij iXperium Centre of Expertise Leren met ict, HAN)
- **hoe afstandsonderwijs wél kan werken** (door Vincent Vanrusselt, onderzoekshoofd Centrum Digitaal leren, PXL)

**Prac//
toraat**
digitale pedagogiek
en didactiek

**Prac//
toraat**
gepersonaliseerd
leren

VISTA
college

Opzet van de middag

Het programma van 6 juni ziet er als volgt uit:

- 12.30u Inloop met broodjes
- 13.00u Welkomstwoord, door o.a. practoren **Inne Vandyck** en **Andrea Klaijzen**
- 13.20u Een nieuwsgierig makende **keynote**, door **Janske Castelijns** en **Kenneth Linders** van Gilde Opleidingen
- 14.15u **Workshopronde 1**: volg een workshop naar keuze (of neem een kijkje op de XRmarkt van Zuyd Hogeschool)
- 15.00u Pauze - Deel je eigen wijsheid met koffie en koekjes
- 15.30u **Workshopronde 2**: volg een workshop naar keuze
- 16.20u Plenaire afsluiting symposium, door o.a. **Jeanette Oostijen**, voorzitter CvB van VISTA college
- 16.45u Napraten met borrel

De middag wordt mede mogelijk gemaakt door de enthousiaste inzet van verschillende studenten van VISTA.

Locatie

Het symposium vindt plaats op onze locatie aan de Valkenburgerweg 148 in Heerlen. Deze locatie beschikt slechts over beperkte parkeermogelijkheden maar is wel makkelijk te bereiken met openbaar vervoer.

Aanmelden

Om de workshophouders de kans te geven zich goed voor te bereiden op het aantal aanwezigen, vragen we je vooraf aan te melden en aan te geven welke workshop je wilt bezoeken. Aanmelden en voorkeuren aangeven kan via [deze link](#). Let op, we hebben plaats voor 100 deelnemers, dus meld je snel aan!

Lukt het je niet om er de hele middag bij te zijn, maar wil je wel een of meerdere losse onderdelen volgen? Ook dan ben je van harte welkom na aanmelding!

Meer weten over de workshops? Lees verder op de volgende pagina's...

**Prac//
toraat**
digitaal pedagogiek
en didactiek

**Prac//
toraat**
gepersonaliseerd
leren

VISTA
college

Meer info over de workshops: **workshopronde 1: door externe collega's**

1. Persoonlijk Leren: op zoek naar ontwerpprincipes

Anne Marie van Rooijen – practor Persoonlijk Leren, MBO Utrecht.

Persoonlijk Leren, een van de speerpunten van MBO Utrecht, is een onderwijsproces waarin studenten uitgedaagd worden om verantwoordelijkheid te dragen voor hun eigen ontwikkeling. In dat proces zorgt een docent, in afstemming met het team en met de student, voor kaders en voor verrijking in het leren. Kernwoorden in Persoonlijk Leren zijn onder meer aandacht, verbondenheid, autonomie en structuur. Wezenlijk is namelijk het hebben van echte aandacht voor de student, het zorgen voor verbondenheid met de student en het bieden van autonomie en structuur in het onderwijsprogramma. Het practoraat Persoonlijk Leren zoekt op basis van concrete voorbeelden in de onderwijspraktijk en op basis van relevante theorieën naar ingrediënten voor ontwerpprincipes van Persoonlijk Leren. In deze workshop neemt Anne Marie jullie mee in haar zoektocht. Een zoektocht waarin genavigeerd wordt tussen praktijkkennis, theorie en onderzoek. En een workshop waarin je meer zicht krijgt op behulpzame ingrediënten voor Persoonlijk Leren (én gepersonaliseerd leren!).

2. Mondelinge communicatieve vaardigheden trainen met virtuele oefenpartners: wat zegt de wetenschap?

Mark Pluymaekers – Lector Professional Communication in a Digitalizing Society, Zuyd Hogeschool

Goede mondelinge communicatieve vaardigheden zijn cruciaal voor de carrièrekansen van onze studenten, ongeacht de opleiding die ze volgen. Traditioneel werden deze vaardigheden vaak getraind met behulp van rollenspelen of andere oefensituaties in de klas. Inmiddels is het dankzij de snelle ontwikkeling van XR-technologie en AI ook mogelijk om simulatietrainingen te ontwikkelen waarin studenten gesprekken of presentaties oefenen met virtuele gesprekspartners (bv. avatars of chatbots). Hoewel het gebruik van dergelijke simulatietrainingen vanuit onderwijskundig perspectief verschillende voordelen biedt, is relatief weinig bekend over de randvoorwaarden waaraan moet worden voldaan om een maximaal leereffect te bereiken. Mede daarom voerden we binnen het lectoraat Professional Communication in a Digitalizing Society van Zuyd een systematische literatuurstudie uit. We analyseerden ruim 30 studies waarin de effecten van virtuele gespreks- en presentatietrainingen werden onderzocht bij verschillende doelgroepen. Tijdens deze workshop presenteren we de uitkomsten van deze analyse en bespreken we de consequenties voor de onderwijspraktijk. Wat voor soort trainingen kun je nu al beschikbaar stellen aan studenten, en waar moet je op letten als je dat doet? Wat zijn de sterke en zwakke punten van bestaande trainingen, en wat kunnen we zelf doen om ze nog effectiever te maken?

Meer info over de workshops: **workshopronde 1: door externe collega's (vervolg)**

3. Leiding geven aan onderwijsinnovatie met ict

Mariola Gremmen – Associate lector Leren met ict & Manon van Zanten – Onderzoeker Leren met ict, iXperium Centre of Expertise Leren met ict, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen

Instellingen in het beroepsonderwijs staan voor grote uitdagingen. Denk bijvoorbeeld aan de noodzaak voor meer flexibele opleidingstrajecten en het belang van maatwerk en kansengelijkheid voor studenten. Ook technologische ontwikkelingen vormen een uitdaging. Tegelijkertijd kan technologie ook behulpzame oplossingen bieden, bijvoorbeeld op het vlak van gepersonaliseerd leren. Technologische ontwikkelingen gaan zo snel dat het onderwijs moet blijven innoveren. Leiderschap speelt hierin een belangrijke rol. Uit allerlei onderzoek blijkt dat onderwijsinnovaties als gepersonaliseerd leren met ict onder meer vragen om transformatief leiderschap en digitale competenties van leiders.

In deze workshop gaan we samen actief aan de slag met competenties die nodig zijn voor het leiding geven aan onderwijsinnovatie met ict. Dat doen we vanuit het perspectief van gedeeld leiderschap, waarin verschillende mensen vanuit verschillende posities (dus niet alleen hiërarchisch leidinggevend) samen richting geven aan de innovatie. De workshop biedt meer inzicht in en bewustwording van benodigde competenties en hoe deze passen bij verschillende rollen van leiders en leidinggevend in het mbo. Dat maakt deze workshop relevant voor uiteenlopende leiders en leidinggevend, bijvoorbeeld voor onderwijskundig leiders, opleidingsmanagers, teamleiders, stafhoofden en bestuurders.

4. Wanneer afstandslernen wel werkt

Vincent Vanrusselt – Onderzoekshoofd Centrum Digitaal leren PXL

Het faciliteren van afstandsonderwijs gebeurt vaak en iedereen lijkt er zo zijn eigen interpretatie aan te geven. Maar er is tijdens de pandemie heel wat onderzoek gebeurd zodat er nu evidence-informed gewerkt kan worden aan performant afstandsonderwijs dat daadwerkelijk hogere leereffecten oplevert. En dat zeker ook in beroepsonderwijs. Want daar wordt nog vaak gevochten met demotivatie en ongekwalificeerde uitval als gevolg. En daar kan je wat tegen doen door, gebaseerd op onderzoeksresultaten, de daarmee gepaarde gaande maatregelen consequent en adequaat toe te passen.

5. Op bezoek bij onze burens: Immersive technology demo's Zuyd Hogeschool

Tijdens deze workshopronde kan je ook ervoor kiezen om bij onze burens (letterlijk!) een kijkje te nemen op hun markt met Immersive Technology demo's. Dit zijn de demo's die je kunt bekijken:

- Het zetten van een episiotomie door middel van VR (verloskunde)
- VR inzet bij de anamnese en overdracht bij een shock na de bevalling (verloskunde)
- 360 graden tours voor gebouwbezoeken (facility management)
- Palliatieve gesprekken oefenen met VR (verpleegkunde)
- Het project de Cave (hotelschool).

Meer info over de workshops: **workshopronde 2: door collega's van VISTA**

1. De rol van technologie in de begeleiding van studenten tijdens de beroepspraktijkvorming

Annick Vleugels – onderwijskundig leider, Practoraat DPD

Annick presenteert een verkennend onderzoek naar het begeleiden van studenten tijdens de beroepspraktijkvorming (BPV) en hoe technologie dit begeleidingsproces kan ondersteunen. Thema's die onder andere in dit onderzoek aan bod zijn gekomen: cruciale kenmerken die bijdragen aan succesvolle begeleiding tijdens de BPV vanuit de literatuur, ervaringen van studenten over hun huidige stagebegeleiding en welke verbeterpunten zij daar zien en de percepties van docenten hoe technologie hierin kan bijdragen. De resultaten van dit onderzoek zijn gebundeld tot een advies aan VISTA om de begeleiding te verbeteren zodat we een verrijkende en effectieve BPV-ervaring kunnen voorzien voor onze studenten.

2. De docent als didactisch coach: lessons learned

Birgit van Pelt en Eveline Tans-Thijs – onderwijskundig leiders, Practoraat GPL

Didactisch coachen (DC) is een planmatige en doelgerichte wijze van coachen en feedback geven door de docent, op een manier die bij studenten motivatieverhogend en leerbevorderend werkt. Het is een concrete, invulling van de coachende rol van de docent, gericht op het leren van de student en de voorwaarden daarvoor. In het practoraat Gepersonaliseerd Leren hebben we kleinschalig, praktijkgericht onderzoek gedaan naar de invoering van didactisch coachen in twee teams. In deze workshop combineren we onze praktijkkennis met inzichten uit ons onderzoek. Ben jij benieuwd wat DC jou kan betekenen in de dagelijkse praktijk? Wil jij DC (nog) beter in de vingers krijgen? Ben je benieuwd op welke onderwijskundige principes DC gestoeld is? Of ben je benieuwd naar onze onderzochte ervaringen? Kom naar onze workshop!

3. Oriënteren op profielkeuze door middel van VR

Saskia Ploum-Swinkels - onderwijskundig leider, Practoraat DPD en Charleyn Borjans - docent Team Entree

Hoe maken studenten de juiste profielkeuze bij Entree, als er nog zoveel mogelijkheden zijn? Wat doe je als oriëntatie een belangrijke plek inneemt aan het begin van je opleiding en je studentenaantallen dusdanig groot zijn dat je deze oriëntatie niet meer weg gezet krijgt in de beroepspraktijk? Hoe haal je de praktijk naar binnen? In de zoektocht van de Entreeopleiding Heerlen was VR het meest passende alternatief. Saskia en Charleyn nemen je mee hoe de Entreeopleiding Heerlen aan de slag is gegaan om VR en oriëntatie aan elkaar te koppelen en een plek te geven binnen het curriculum. Saskia presenteert de resultaten van haar onderzoek hoe VR de studenten helpt om een gedegen oriëntatie te doorlopen en de juiste profielkeuze te maken.

4. Leren over innoveren: gepersonaliseerd leren binnen VISTA college

Andrea Klaijzen (practor) en Koos Luijten (onderwijskundig leider) – Practoraat GPL

Het practoraat Gepersonaliseerd Leren heeft afgelopen jaar verschillende innovatieprojecten op het gebied van gepersonaliseerd leren onderzocht. Deze innovatieprojecten bestonden uit voorbeelden van (elementen van) gepersonaliseerd leren in diverse opleidingen binnen VISTA. Vragen in het onderzoek waren: Hoe kreeg gepersonaliseerd leren vorm in die projecten? Tot welke opbrengsten leidde dat? Wat waren behulpzame of belemmerende factoren in het innovatieproces? Hierbij hebben we gebruik gemaakt van de Innovatiecirkel van inmiddels het afgeronde practoraat Innovatiesucces in het mbo. In deze workshop delen we de bevindingen uit ons onderzoek, zowel op inhoud (*wat leert dit onderzoek ons over gepersonaliseerd leren binnen VISTA college?*), als op proces (*wat leert dit onderzoek ons over succesvol innoveren?*).